

Valorizzazione e tutela dei patrimoni linguistici e culturali. Sulle orme di Fiorenzo Toso e Gabriele Iannàccaro (Universitat de Bèrgam, 27 i 28 d'abril de 2023). — La Universitat de Bèrgam va acollir dues jornades —de fet, dues mitges jornades: vespertina el 27 d'abril; matutina l'endemà, el 28— en record de dues figures de la lingüística que van traspasar a la tardor primerenca de 2022: Fiorenzo Toso (el 24 de setembre) i Gabriele Iannàccaro (el 16 d'octubre). Les jornades van aplegar un seguit de ponències vinculades a l'obra dels dos estudiosos. El dijous 27 d'abril, i sota el títol «Ricordando Fiorenzo Toso», després de les pertinents salutacions institucionals, van tenir lloc les intervencions següents: Vincenzo Orioles, «Una testimonianza esemplare di valorizzazione della diversità linguistica. Fiorenzo Toso tra ricerca e intervento nel territorio»; Leandro Ventura, «Gli Italiani dell'altrove. Progetti di salvaguardia e valorizzazione delle minoranze linguistiche storiche»; Matteo Rivoira, «Il dialettologo e le lingue di minoranza: tra pessimismo della ragione e ottimismo della volontà»; Massimo Fanfani, «Lo studioso dell'italiano»; José Enrique Gargallo Gil, «Il generoso contributo di Fiorenzo Toso alla rivista *Estudis Romànics*»; Una *discussione plenaria* moderada per Piera Molinelli clogué aquesta primera jornada. La segona, anunciada amb el títol paral·lel «Ricordando Gabriele Iannàccaro», va aplegar les següents ponències: Federica Guerini, «Il contributo di Gabriele Iannàccaro al crocevia tra sociolinguistica, dialettologia e pianificazione linguistica»; Patrizia Cordin, «Plurilinguismo e lingue di minoranza: esiti della ricerca CLaM 2021 su cimbro, ladino e mòcheno»; Sabrina Rasom, «Autocoscienza linguistica e pianificazione del ladino dolomitico. Spunti di riflessione alla luce dell'inchiesta sociolinguistica CLaM 2021»; Silvia Dal Negro, «Della diacrolettia e di altre meraviglie»; Barbara Turchetta, «Politica e pianificazione linguistica in contesto europeo e oltre». Finalment, una nova *discussione plenaria*, aquest cop conduïda per Giuliano Bernini, va completar una trobada per al record. I cal assenyalar encara la modèlica organització per part de Valentina Piunno, Jacopo Saturno i Ada Valentini, docents a l'*Alma Mater* bergamasca, així com el paper assessor del comitè científic constituït per Piera Molinelli, Barbara Turchetta, Chiara Ghezzi, Roberta Grassi i Federica Guerini.

José Enrique GARGALLO GIL
Universitat de Barcelona
Institut d'Estudis Catalans

49è Col·loqui de la Societat d'Onomàstica. Eivissa i Formentera (29-30 abril i 1 de maig de 2023). — El darrer col·loqui de la Societat d'Onomàstica s'ha celebrat a les Pitiüses entre el 29 d'abril i l'1 de maig de 2023, aquest cop coorganitzat amb la Universitat de les Illes Balears, l'Institut d'Estudis Catalans i els Consells Insulars d'Eivissa i de Formentera, i amb la col·laboració de l'Ajuntament de Sant Antoni de Portmany, l'Institut d'Estudis Eivissencs i l'Obra Cultural Balear de Formentera, una mostra més de la voluntat integradora i de participació amb les entitats i institucions del lloc on es porta a terme el col·loqui anual de la Societat.

En aquest cas, ja s'havia celebrat anteriorment un col·loqui d'onomàstica a les Pitiüses, l'any 1999, però només a Eivissa, el qual va contribuir a promoure l'estudi de l'onomàstica. Segurament aquest és un dels motius pels quals hi ha hagut una recerca tan activa en aquest camp durant els darrers anys, una tasca perseverant que ha acabat donant uns resultats molt fructífers, tant en el cas d'Eivissa, on Enric Ribes ja hi havia fet i publicat molta feina, com en el de Formentera, on la investigació continuada ha donat finalment uns resultats, ara ja publicats, magnífics.

En aquest col·loqui s'hi destacava temàticament l'estudi tant de la toponímia costanera i insular com de la hidronímia. I els objectius continuaven essent fer conèixer i incentivar la recerca dels noms de lloc i de persona a Eivissa i a Formentera, i promoure l'estudi de l'onomàstica i del seu valor com a patrimoni immaterial.